

WZÓR

UMOWA nr ... (zwana dalej: „Umową”)

zawarta w dniu ... r. w Warszawie, pomiędzy:

Skarbem Państwa – Ministerstwem Klimatu i Środowiska, z siedzibą w Warszawie, ul. Wawelska 52/54, kod pocztowy 00-922, NIP: 526-164-74-53, reprezentowanym przez *Dyrektora Generalnego Ministerstwa Klimatu i Środowiska*, zwanym dalej: „**Zamawiającym**”,

w imieniu i na rzecz którego działa Pani/Pan.....

a

... zwaną/-ym dalej: „**Wykonawcą**”,

w imieniu i na rzecz którego działa Pani/Pan ... na podstawie pełnomocnictwa z dnia ... r.,

zwanymi dalej każdy z osobna: „**Stroną**”, a łącznie: „**Stronami**”,

o następującej treści:

§ 1. Przedmiot Umowy

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca zobowiązuje się opracować:
  - 1) ekspertyzę pod nazwą „*Analiza wybranych problemów związanych z gospodarowaniem komunalnymi osadami ściekowymi*”, zwaną dalej: „**ekspertyzą**”,
  - 2) streszczenie ekspertyzy, stanowiące nie więcej niż 10 stron znormalizowanego maszynopisu – Times New Roman (11), zwane dalej: „**streszczeniem**”,
  - 3) podsumowanie wyników ekspertyzy w formie prezentacji Power Point, obejmujące od 10 do 20 slajdów wraz ze stroną tytułową i zakończeniem, zwane dalej: „**prezentacją**”,
zwane dalej łącznie: „**Dziełem**” oraz wstępną koncepcję ekspertyzy w formie prezentacji Power Point, zwaną dalej: „**wstępną koncepcją**” i dostarczyć Dzieło oraz wstępną koncepcję Zamawiającemu.
2. Szczegółowy opis ekspertyzy zawiera **Załącznik nr 1** do Umowy.
3. Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt pozyska wszystkie materiały potrzebne do należytego wykonania Umowy. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za jakość materiałów potrzebnych do wykonania Umowy.
4. *Podmioty współtworzące konsorcjum, które są Stroną Umowy ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie Umowy*¹.

---

¹ Dotyczy, gdy Umowa zawierana będzie z wykonawcami wspólnie ubiegającymi się o udzielenie zamówienia w ramach konsorcjum.

§ 2. Oświadczenia

1. Zamawiający i Wykonawca zobowiązują się współdziałać przy wykonaniu Umowy w celu jej należytej realizacji, w szczególności poprzez wzajemne informowanie o przebiegu realizacji Umowy, zgłaszanie wątpliwości i problemów, a także szybkie reagowanie i podejmowanie decyzji, niezbędnych dla prawidłowej realizacji Umowy.
2. Wykonawca oświadcza, że przy wykonywaniu Umowy będzie kierować się najlepszą dostępną wiedzą, etyką zawodową, obowiązującymi przepisami oraz należytą starannością przy uwzględnieniu zawodowego charakteru wykonywanego Przedmiotu Umowy i zobowiązuje się do zachowania bezstronności przy realizacji Przedmiotu Umowy.
3. Wykonawca oświadcza, że posiada odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje oraz potencjał ekonomiczny i organizacyjny potrzebne do należytego wykonania Umowy.

§ 3. Podwykonawstwo

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części lub całości Dzieła innym podmiotom, zwanym dalej „Podwykonawcami”.
2. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców jak za działania lub zaniechania własne.

§ 4. Termin wykonania i odbiór Przedmiotu Umowy

1. Umowa zostanie wykonana zgodnie z poniższym harmonogramem:
    - 1) **wstępna koncepcja** zostanie przekazana Zamawiającemu przez Wykonawcę w formacie *.pptx i *.pdf za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail osób do kontaktów Zamawiającego lub na elektronicznym nośniku danych, tj. na urządzeniu przenośnym zawierającym pamięć nieulotną typu flash, zaprojektowanym do współpracy z komputerem przez port USB (np. pendrive w obudowie drewnianej lub z plastiku z recyklingu) – **w terminie dwóch tygodni od dnia zawarcia Umowy** oraz zostanie przedstawiona przez Wykonawcę na spotkaniu z Zamawiającym, które odbędzie się w siedzibie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, w terminie 5 dni od dostarczenia wstępnej koncepcji;
    - 2) **Dzielo obejmujące ekspertyzę, streszczenie i prezentację** zostanie przekazane Zamawiającemu przez Wykonawcę
      - a) w formie elektronicznej, edytowalnej (ekspertyza i streszczenie w formacie *.docx i *.pdf, prezentacja w formacie *.pptx i *.pdf) za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail osób do kontaktów Zamawiającego lub na elektronicznym nośniku danych, tj. na urządzeniu przenośnym zawierającym pamięć nieulotną typu flash, zaprojektowanym do współpracy z komputerem przez port USB (np. pendrive w obudowie drewnianej lub z plastiku z recyklingu),
      - b) w formie papierowej (2 egzemplarze) – wydruk komputerowy Dzieła dwustronny na papierze ekologicznym, tj. na papierze na bazie włókien z odzysku, na papierze pochodzącym z recyklingu lub papierze na bazie włókien pierwotnych
- do dnia 28 października 2026 r.

2. Zamawiający po otrzymaniu wstępnej koncepcji oraz po spotkaniu mającym na celu przedstawienie tej koncepcji, zgłosi do niej uwagi w terminie 5 dni od terminu spotkania. Wykonawca odpowie na uwagi Zamawiającego w terminie 5 dni od dnia otrzymania uwag, wskazując sposób uwzględnienia uwag Zamawiającego. Zamawiający w terminie 5 dni od dnia otrzymania odpowiedzi na uwagi poinformuje Wykonawcę o akceptacji lub odrzuceniu jego wyjaśnień. Uwagi oraz odpowiedzi na uwagi dokonuje się za pośrednictwem poczty elektronicznej na adresy e-mail osób do kontaktów odpowiednio Wykonawcy lub Zamawiającego.
3. W przypadku gdy zostaną spełnione łącznie dwie przesłanki:
  - 1) Wykonawca dostarczył i zaprezentował wstępną koncepcję w terminie wskazanym w ust. 1 pkt 1 i
  - 2) Wykonawca odpowiedział na zgłoszone do wstępnej koncepcji uwagi Zamawiającego w sposób i terminie wskazanym w ust. 2,- nie nalicza się kary umownej za niedotrzymanie terminu na dostarczenie wstępnej koncepcji określonego w ust. 1 pkt 1.
4. W przypadku braku udzielania odpowiedzi przez Wykonawcę na uwagi Zamawiającego do wstępnej koncepcji lub odrzucenia przez Zamawiającego wyjaśnień zawartych w odpowiedzi Wykonawcy na te uwagi, Zamawiający według własnego uznania:
  - 1) dokona odstąpienia od Umowy albo
  - 2) ponownie wezwie Wykonawcę do odpowiedzi na uwagi Zamawiającego do wstępnej koncepcji wskazując nowy termin; po ponownym wezwaniu stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 2 zdanie trzecie i czwarte oraz postanowienia niniejszego ustępu.
5. Brak uwag ze strony Zamawiającego w terminie, o którym mowa w ust. 2, jest jednoznaczny z akceptacją wstępnej koncepcji.
6. Po akceptacji wstępnej koncepcji przez Zamawiającego Wykonawca przystąpi do wykonania Dzieła z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez Zamawiającego do wstępnej koncepcji oraz zaakceptowanych przez Zamawiającego wyjaśnień dotyczących uwag do wstępnej koncepcji.
7. W terminie **10 dni** od daty dostarczenia Dzieła Zamawiający może:
  - 1) w przypadku, jeżeli nie stwierdzono niezgodności z Umową – odebrać Przedmiot Umowy;
  - 2) w przypadku stwierdzenia niezgodności z Umową – nie odbierać Przedmiotu Umowy oraz wezwać Wykonawcę do usunięcia niezgodności w terminie **10 dni** od daty doręczenia wezwania; w takim przypadku procedura odbiorowa zostanie powtórzona, z zastrzeżeniem postanowień poniżej.
8. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu poprawione Dzieło najpóźniej w terminie, określonym w ust. 7 pkt 2). W przypadku, gdy spełnione zostaną łącznie dwie przesłanki:
  - 1) Wykonawca dostarczył Dzieło do odbioru, o którym mowa w ust. 7, w terminie wskazanym w ust. 1 pkt 2 i
  - 2) Wykonawca dostarczył poprawione Dzieło, zgodnie z ust. 7 pkt 2,- nie nalicza się kary umownej za niedotrzymanie terminu, określonego w ust. 1 pkt 2.
9. W terminie **7 dni** od dnia dostarczenia Dzieła po wezwaniu do usunięcia niezgodności Zamawiający:

- 1) w przypadku, jeżeli nie stwierdzono niezgodności z Umową – odbierze Przedmiot Umowy,
  - 2) w przypadku ponownego stwierdzenia niezgodności Dzieła z Umową – Zamawiający według własnego uznania:
    - a) nie odbierze Przedmiotu Umowy i dokona odstąpienia od Umowy w całości albo
    - b) odbierze Przedmiot Umowy w części należycie wykonanej i dokona odstąpienia od Umowy w pozostałej części albo
    - c) odbierze Przedmiot Umowy z zastrzeżeniami i złoży oświadczenie o stosownym obniżeniu wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1.
10. W przypadku braku dostarczenia Dzieła po wezwaniu do usunięcia niezgodności, Zamawiający według własnego uznania:
- 1) nie odbierze Przedmiotu Umowy i dokona odstąpienia od Umowy w całości albo
  - 2) odbierze Przedmiot Umowy w części należycie wykonanej i dokona odstąpienia od Umowy w pozostałej części albo
  - 3) odbierze Przedmiot Umowy z zastrzeżeniami i złoży oświadczenie o obniżeniu wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1.
11. Ustalenia z odbioru Przedmiotu Umowy spisywane są w protokole odbioru, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do Umowy, zwanym dalej „**Protokołem**”, sporządzonym przez Zamawiającego przy udziale Wykonawcy w terminie:
- 1) **10 dni** od dnia dostarczenia Dzieła – w przypadku braku zgłaszania przez Zamawiającego uwag do Dzieła;
  - 2) **10 dni** od dnia dostarczenia Dzieła po wezwaniu do usunięcia niezgodności lub bezskutecznego upływu terminu na jego dostarczenie – w przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do Dzieła i braku zgłaszania kolejnych uwag.
12. Podpisanie przez Wykonawcę Protokołu nie jest konieczne dla odbioru Przedmiotu Umowy. Zamawiający przekaze Wykonawcy Protokół podpisany przez Zamawiającego w wersji elektronicznej albo kopię Protokołu podpisanego przez Zamawiającego w wersji papierowej w terminie **3 dni** od dnia jego sporządzenia, na adres e-mail którejkolwiek z osób do kontaktów Wykonawcy.
13. Zgłoszenia zastrzeżeń do Przedmiotu Umowy Zamawiający dokonuje za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres e-mail którejkolwiek z osób do kontaktów Wykonawcy.

§ 5. Wynagrodzenie

1. Strony uzgadniają, że za należyłą realizację Umowy Wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości... zł brutto (słownie: ..... złotych .../100), w tym ..... % VAT², zwane dalej: „**Wynagrodzeniem**”.
2. Wynagrodzenie zaspokaja wszelkie roszczenia Wykonawcy z tytułu wykonania Umowy, w tym tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów zdefiniowanych w § 6, wyrażenia zgody na wykonywanie praw zależnych do opracowań utworów, a także przeniesienia prawa do wyrażania zgody na wykonywanie praw zależnych do opracowań – na wszystkich polach

---

² O ile dotyczy.

eksploatacji wskazanych w Umowie, a także za upoważnienie do wykonywania praw autorskich osobistych oraz przeniesienie własności nośników, na których utwory zostaną utrwalone, przy czym cena jednostkowa nabywanych przez Zamawiającego autorskich praw majątkowych do utworów powstałych w wyniku wykonania Umowy, o których mowa w § 6, wynosi:

- 1) wstępną koncepcję - ..... zł brutto (słownie: .....);
- 2) ekspertyzę - ..... zł brutto (słownie: .....)
- 3) streszczenie - ..... zł brutto (słownie: .....)
- 4) prezentację - ..... zł brutto (słownie: .....).

Wykonawca oświadcza, że jeżeli w trakcie realizacji Umowy powstaną jeszcze inne utwory niż wskazane powyżej, to przeniesienie autorskich praw majątkowych do nich na Zamawiającego także następuje w ramach Wynagrodzenia, a ich oznaczenie wraz z określeniem ceny jednostkowej nastąpi w Protokole, z zastrzeżeniem, że cena jednostkowa każdego takiego utworu nie może być wyższa niż 10 000 zł. Celem uniknięcia wątpliwości Strony wskazują, że przeniesienie na Zamawiającego autorskich praw majątkowych do utworów powstałych w ramach realizacji Umowy, następuje niezależnie od tego czy zostaną one wymienione w Umowie lub Protokole.

3. Wynagrodzenie obejmuje koszt dostarczenia wstępnej koncepcji i Dzieła do siedziby Zamawiającego, a także koszty dojazdu na spotkanie z Zamawiającym.
4. Zapłata Wynagrodzenia nastąpi w terminie 18 dni od dnia otrzymania *prawidłowo wystawionego rachunku/wystawionej faktury*³ na podstawie Protokołu przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy w ... nr ..., z zastrzeżeniem, że warunkiem realizacji *rachunku/faktury*³ jest odbiór Przedmiotu Umowy. Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć *rachunek/fakturę*³ niezwłocznie od dnia zawiadomienia przez Zamawiającego o sporządzeniu Protokołu.
5. Przez *prawidłowo wystawiony rachunek/ prawidłowo wystawioną fakturę*³ rozumie się *rachunek/fakturę*³ spełniającą wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa.
6. W przypadku wystawienia przez Wykonawcę *rachunku/faktury*³ niezgodnie z ust. 5, Zamawiający niezwłocznie zawiadomi Wykonawcę o stwierdzonych nieprawidłowościach. W takim przypadku przekazanie środków na pokrycie *rachunku/faktury*³ zostanie wstrzymane do czasu usunięcia przez Wykonawcę nieprawidłowości, bez negatywnych skutków finansowych dla Zamawiającego.
7. *Wykonawca oświadcza, że rachunek, wskazany w ust. 4 i na wystawionej fakturze został otwarty w związku z prowadzoną przez Wykonawcę działalnością gospodarczą, zgłoszony i ujawniony w wykazie prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.*²
8. *Wykonawca będzie stosował przepisy o Krajowym Systemie e-Faktur – wyjątki możliwe są wyłącznie w sytuacjach przewidzianych w przepisach prawa. Zamawiający wyraża zgodę na przesyłanie przez Wykonawcę faktur w formie elektronicznej, na adres e-mail: faktury@klimat.gov.pl lub za pośrednictwem platformy elektronicznego fakturowania na nr skrzynki: 5261647453 oraz do wiadomości na adresy e-mail osób do kontaktów Zamawiającego, co nie uchybia wynikającym z przepisów prawa powszechnie obowiązującego obowiązkom Wykonawcy dotyczących stosowania Krajowego Systemu e – Faktur.*²

---

³ Wybrać właściwe.

9. Zmiana numeru rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 4, może nastąpić przez złożenie przez Wykonawcę oświadczenia w formie pisemnej lub elektronicznej i nie wymaga aneksu do Umowy.
10. Za dzień zapłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia uważa się dzień złożenia przez Zamawiającego dyspozycji przelewu tego wynagrodzenia na rachunek bankowy Wykonawcy.
11. Wykonawca nie może żądać podwyższenia Wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia Umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac.
12. Wykonawca nie może dokonać przelewu wierzytelności bez uprzedniej zgody Zamawiającego w formie pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności.
13. *Faktury będą wystawiane przez Lidera Konsorcjum - .....⁴.*

§ 6. Autorskie prawa majątkowe

1. Z chwilą odbioru poszczególnych utworów w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powstałych w ramach realizacji Umowy, zwanych dalej łącznie także: „**Utworami**”, a każdy oddzielnie: „**Utworem**”, w ramach Wynagrodzenia, Wykonawca przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe do Utworów na następujących polach eksploatacji:
  - 1) utrwalanie i zwielokrotnianie, obejmujące wytwarzanie każdą dowolną techniką dowolnej liczby egzemplarzy, w tym techniką drukarską, kserograficzną, zapisu magnetycznego, cyfrową, laserową, elektroniczną, fotograficzną, optyczną, na każdym nośniku;
  - 2) wprowadzenie do obrotu oryginałów lub egzemplarzy, bez żadnych ograniczeń ilościowych;
  - 3) użyczenie, najem, odpłatne lub nieodpłatne udostępnienie oryginału lub egzemplarzy osobom trzecim;
  - 4) wprowadzanie do pamięci komputera, sieci multimedialnych;
  - 5) rozpowszechnianie w inny sposób, w tym publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp, w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w tym w sieci Internet.
2. Z chwilą odbioru poszczególnych Utworów, w ramach Wynagrodzenia, Wykonawca zezwala Zamawiającemu na rozporządzanie i korzystanie ze sporządzonych opracowań Utworów na polach eksploatacji określonych w ust. 1 oraz przenosi na Zamawiającego prawo zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich do nich, na polach eksploatacji wymienionych w ust. 1, a także zezwala Zamawiającemu oraz jego następcom prawnym na wprowadzanie zmian w Utworach.
3. Wykonawca oświadcza, że przenoszone majątkowe prawa autorskie nie będą w chwili ich przejścia na Zamawiającego obciążone prawami na rzecz osób trzecich, a osoby uprawnione z tytułu osobistych praw autorskich zobowiązały się do niewykonywania przysługujących im praw w stosunku do Zamawiającego lub jego następców prawnych i z chwilą odbioru poszczególnych Utworów Wykonawca w imieniu osób uprawnionych upoważnia Zamawiającego do:

---

⁴ Dotyczy, gdy Umowa zawierana będzie z wykonawcami wspólnie ubiegającymi się o udzielenie zamówienia w ramach konsorcjum.

- 1) decydowania w imieniu autora o pierwszym publicznym udostępnieniu Utworów;
  - 2) przeprowadzenia w imieniu autora nadzoru autorskiego nad sposobem korzystania z Utworów;
  - 3) korzystania z Utworów z oznaczeniem jego autorstwa poprzez wskazanie imienia i nazwiska Wykonawcy/twórcy lub z pominięciem oznaczenia jego autorstwa (anonimowo);
  - 4) decydowania o nienaruszalności treści i formy Utworów oraz ich rzetelnego wykorzystania - Zamawiający jest uprawniony do korzystania z Utworów w całości lub w dowolnie wybranych częściach, wprowadzania w nich dowolnych zmian, w szczególności zmiany kształtu, kolorystyki, układu poszczególnych elementów, zmiany tła, usuwania oraz dodawania dodatkowych elementów, w tym m.in. plastycznych, graficznych lub słownych, łączenia utworu w całości lub części z dowolnymi innymi materiałami niezależnie od ich formy wyrażenia, w tym w ramach dowolnych innych logotypów, layoutów, materiałów promocyjnych, reklamowych, marketingowych, elementów identyfikacji wizualnej, platform cyfrowych, materiałów multimedialnych i audiowizualnych, pozycji wydawniczych, wraz z prawem do eksploatacji w postaci powstałej w wyniku powyższych czynności, w tym w ramach powyższych materiałów, na wszystkich polach eksploatacji objętych przeniesieniem autorskich praw majątkowych do Utworów na podstawie niniejszej umowy.
4. Przeniesienie autorskich praw majątkowych oraz udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, a także udzielenie upoważnień, o których mowa w ust. 3, nie jest limitowane co do czasu oraz terytorium i obejmuje rozporządzanie i korzystanie z Utworów oraz ich opracowań zarówno w całości, jak i w częściach, samodzielnie, jak i w ramach innych materiałów, w tym wydawanych lub przygotowywanych przez Zamawiającego lub na jego zlecenie.
  5. Wykonawca zapewnia, że zakres posiadanych co najmniej przez niego praw autorskich do Utworów jest lub najpóźniej w momencie zaakceptowania przez Zamawiającego danego Utworu będzie wystarczający do należytego wykonania Umowy i przeniesienia na Zamawiającego praw autorskich majątkowych, praw zależnych do Utworów, upoważnień, o których mowa w ust. 3, oraz prawa do korzystania i rozporządzania Utworami w zakresie uregulowanym Umową.
  6. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za ewentualne roszczenia dotyczące naruszenia autorskich praw majątkowych i osobistych osób trzecich, jeśli w trakcie lub w wyniku wykonania Umowy doszłoby do ich naruszenia.
  7. W przypadku wystąpienia przez osoby trzecie przeciwko Zamawiającemu z roszczeniami z powodu naruszenia praw własności intelektualnej, w tym majątkowych lub osobistych praw autorskich, Wykonawca podejmie wszelkie kroki niezbędne do obrony przed tymi roszczeniami, a w przypadku, gdy wskutek wystąpienia z takimi roszczeniami Zamawiający lub osoby trzecie, którym Zamawiający udzielił prawa do korzystania z Utworów, będą musiały zaniechać korzystania z Utworów w całości lub w części lub zostaną zobowiązane prawomocnym wyrokiem sądu do zapłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia z jakiegokolwiek tytułu na rzecz osób trzecich, Wykonawca naprawi wszelkie szkody wynikające z roszczeń osób trzecich, w tym zwróci koszty i wydatki poniesione w związku z tymi roszczeniami.
  8. Zamawiający niezwłocznie zawiadomi Wykonawcę o wszelkich roszczeniach z powodu naruszenia praw własności intelektualnej skierowanych przeciwko Zamawiającemu w zakresie Utworów objętych Umową.

9. Z chwilą odbioru poszczególnych Utworów, w ramach Wynagrodzenia, Wykonawca przenosi na Zamawiającego własność nośników, na których utrwalono i przekazano te Utwory.
10. W okresie obowiązywania Umowy, przed odbiorem poszczególnych Utworów, Zamawiający jest uprawniony do korzystania z Utworów oraz opracowań Utworów na polach eksploatacji określonych w ust. 1, bez dodatkowego wynagrodzenia dla Wykonawcy.
11. Wykonawca zapewni sobie przeniesienie autorskich praw majątkowych i praw zależnych, na polach eksploatacji wskazanych w ust. 1, oraz uzyska upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, od podwykonawców. Do praw tych ust. 1-10 stosuje się.

§ 7. Oznakowanie

1. Na stronie tytułowej ekspertyzy, streszczenia i prezentacji Wykonawca umieści logo Ministerstwa Klimatu i Środowiska, a także logo Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z informacją, że zadanie jest finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
2. Logo, o których mowa w ust. 1, zostaną przekazane Wykonawcy w dniu zawarcia Umowy na adres e-mail osoby do kontaktów Wykonawcy.
3. Wykonawca zobowiązuje się nie wykorzystywać logo, o którym mowa w ust. 1, w sposób i w celu innym niż ten określony w Umowie, w szczególności zobowiązuje się nie używać ich dla swoich produktów lub usług oraz nie modyfikować, nie przerabiać, nie sprzedawać, nie kopiować, nie reprodukcować, nie rozpowszechniać, nie rejestrować lub nie zgłaszać do rejestracji, ani nie rozporządzać w inny sposób. Zamawiający zastrzega sobie prawo do kontroli Wykonawcy w zakresie, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

§ 8. Poufność informacji

1. Wykonawca jest zobowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z wykonaniem Umowy. W tym samym zakresie Wykonawca odpowiada w szczególności za zachowanie poufności przez osoby, przy pomocy których wykonuje Umowę.
2. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, w których obowiązek ujawnienia informacji wynika z powszechnie obowiązujących przepisów, orzeczenia sądów lub decyzji właściwej władzy publicznej.
3. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się przez czas trwania niniejszej umowy oraz po jej zakończeniu przez czas nieokreślony. Termin wypowiedzenia zobowiązania do poufności wynosi 10 lat.

§ 9. Przetwarzanie danych osobowych

1. Strony zobowiązane są przetwarzać dane osobowe w ramach realizacji Umowy zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.), zwanego dalej: „RODO”, oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

2. Strony oświadczają, że dane osobowe reprezentantów Stron i osób zaangażowanych w jakikolwiek sposób w wykonywanie Umowy udostępniane wzajemnie w Umowie lub udostępnione drugiej Stronie w jakikolwiek sposób w okresie obowiązywania Umowy, przekazywane są w związku z zawarciem i wykonywaniem Umowy. Każda ze Stron będzie administratorem danych osobowych, które zostały jej udostępnione w ramach Umowy.
3. Wykonawca potwierdza, że *uzyskał od Zamawiającego informacje/ Wykonawca oraz przedstawiciele Wykonawcy kontaktujący się z Zamawiającym przed zawarciem Umowy uzyskali od Zamawiającego informacje/ przedstawiciele Wykonawcy kontaktujący się z Zamawiającym przed zawarciem Umowy uzyskali od Zamawiającego informacje*⁵ dotyczące przetwarzania danych osobowych w związku z Umową, o których mowa w art. 13 RODO.
4. Wykonawca zobowiązuje się, w imieniu Zamawiającego, do wykonania obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 14 RODO, wobec osób, których dane osobowe przekazał Zamawiającemu w związku z Umową. Wykonawca potwierdza, że otrzymał od Zamawiającego dokument z informacjami, o których mowa w zdaniu pierwszym.
5. Niezależnie od przekazania Wykonawcy klauzul informacyjnych, o których mowa w ust. 3 i 4, Zamawiający informuje, że treść tych klauzul jest również dostępna na stronie: <https://www.gov.pl/web/klimat/przetwarzanie-danych-osobowych>.

§ 10. Polityki Ministerstwa Klimatu i Środowiska

Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z treścią Polityki Środowiskowej Zamawiającego, zwanej dalej: „**Polityką**”, zamieszczonej na stronie: www.gov.pl/web/klimat (zakładka: Co robimy/System Ekozarządzania i Audytu (EMAS)/EMAS w Ministerstwie), oraz że jest świadomy znaczenia zgodności realizacji postanowień Umowy z Polityką.

§ 11. Prawo odstąpienia od Umowy

1. Zamawiający może odstąpić od Umowy w całości lub w części:
  - 1) w przypadku zwłoki w wykonaniu i dostarczeniu wstępnej koncepcji względem terminu określonego w § 4 ust. 1 pkt 1,
  - 2) w przypadku zwłoki w wykonaniu i dostarczeniu Dzieła względem terminu określonego w § 4 ust. 1 pkt 2 – uprawnienie do odstąpienia wygasa z chwilą odbioru Przedmiotu Umowy,
  - 3) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę przepisów o ochronie informacji niejawnych lub postanowień umownych dotyczących zachowania poufności określonych w § 8,
  - 4) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę przepisów o ochronie danych osobowych lub postanowień umownych dotyczących danych osobowych określonych w § 9,
  - 5) w przypadkach wskazanych w Umowie innych niż wymienione w niniejszym ustępie;
  - 6) w przypadku opóźnienia w wykonaniu i dostarczeniu Dzieła zgodnego z Umową względem terminu określonego w § 4 ust. 1 pkt 2, bez względu na okoliczności, z powodu których nastąpiło opóźnienie, w szczególności, jeżeli Wykonawca za te okoliczności nie ponosi odpowiedzialności (w tym okoliczności mające cechy siły wyższej), jeżeli opóźnienie w wykonaniu Umowy wynosi co najmniej 30 dni.

---

⁵ Niewłaściwe usunąć.

2. Zamawiający może wykonać prawo odstąpienia od Umowy w terminie 20 dni od chwili wystąpienia okoliczności uprawniającej do odstąpienia, nie później niż w terminie 40 dni od dnia, w którym upłynął termin na wykonanie i dostarczenie Dzieła, określony w § 4 ust. 1 pkt 2.
3. Niezależnie od umownego prawa odstąpienia, o którym mowa w ust. 1-2, Zamawiający ma prawo do odstąpienia od Umowy w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.
4. Mimo odstąpienia od Umowy pozostają w mocy umowne zobowiązania Wykonawcy w zakresie odpowiedzialności za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie Umowy, w tym za zapłatę kar umownych czy kosztów wykonania zastępczego, a także obowiązki w zakresie zachowania poufności, co nie wyklucza odpowiedzialności Wykonawcy z innych tytułów.

§ 12. Kary umowne

1. Zamawiający uprawniony jest do żądania kary umownej w wysokości 10 % Wynagrodzenia – w przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca.
2. Zamawiający uprawniony jest do żądania od Wykonawcy kar umownych:
  - 1) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę terminu dostarczenia wstępnej koncepcji zgodnej z Umową, określonego w § 4 ust. 1 pkt 1 – za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w wysokości 1 % Wynagrodzenia;
  - 2) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę terminu dostarczenia Dzieła zgodnego z Umową, określonego w § 4 ust. 1 pkt 2 – za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w wysokości 1 % Wynagrodzenia;
  - 3) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę wynikającego z Umowy, przepisów prawa lub wyznaczonego przez Zamawiającego terminu realizacji obowiązków Wykonawcy wynikających z rękojmi do usunięcia wad lub wymiany Dzieła lub jego poszczególnej części na wolne od wad (w przypadku wad, które ujawniły się po odbiorze w okresie rękojmi) – za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w wysokości 1 % Wynagrodzenia;
  - 4) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę przepisów o ochronie informacji niejawnych lub postanowień umownych dotyczących zachowania poufności określonych w § 8 – w wysokości 10% Wynagrodzenia za każdy przypadek naruszenia;
  - 5) w przypadku naruszenia przez Wykonawcę przepisów o ochronie danych osobowych lub postanowień umownych dotyczących danych osobowych określonych w § 9 - w wysokości 10 % Wynagrodzenia za każdy przypadek naruszenia.
3. Zapłata kary umownej nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonania Umowy.
4. Kary umowne mogą być naliczane z różnych tytułów i podlegają sumowaniu, z zastrzeżeniem, iż łączna wysokość kar umownych naliczonych przez Zamawiającego w związku z Umową nie może przekroczyć 25 % Wynagrodzenia.
5. Zamawiający uprawniony jest do potrącenia kar umownych z wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy (jeżeli zostało wniesione) lub z innych należności, o ile nie jest to niedopuszczalne w świetle przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
6. Zamawiający jest uprawniony do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar umownych na zasadach ogólnych.
7. Przed upływem terminu wykonania, jeżeli Wykonawca wykonuje Przedmiot Umowy lub jego część w sposób wadliwy albo sprzeczny z Umową, Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający może od Umowy odstąpić (w całości lub niewykonanej

części) albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie zastępcze Przedmiotu Umowy lub jego części innemu podmiotowi na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy.

8. W razie zwłoki Wykonawcy w wykonaniu Umowy w terminach wskazanych w § 4 ust. 1 lub w razie zwłoki w wykonywaniu obowiązków wynikających z rękojmi, Zamawiający może, zachowując roszczenie o naprawienie szkody, powierzyć wykonanie zastępcze innemu podmiotowi na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy. Art. 480 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny nie stosuje się.

§ 13. Kontakty między Stronami

1. Strony wskazują następujące dane kontaktowe oraz wyznaczają przedstawicieli do bieżących kontaktów między nimi:

- 1) ze strony Zamawiającego:

- a) dane kontaktowe:

- Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Departament Gospodarki Odpadami, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa;
- adres email: departament.gospodarki.odpadami@klimat.gov.pl, zwany w Umowie: „**adresem e-mail Zamawiającego**”;
- telefon (22) 36-92-262, zwany w Umowie: „**telefonem Zamawiającego**”;

- b) osoby do kontaktów:

I. Katarzyna Nowak, kierownik zespołu;

- adres e-mail: katarzyna.nowak@klimat.gov.pl,

- telefon. (22) 36-92-658;

II. Marcin Konieczny, specjalista;

- adres e-mail: Marcin.Konieczny@klimat.gov.pl

- telefon. (22) 36-91 337;

których adres/adresy e-mail i telefon/telefony zwane są w Umowie odpowiednio: „**adresem/adresami e-mail osoby/osób do kontaktów Zamawiającego**” oraz „**telefonem/telefonami osoby/osób do kontaktów Zamawiającego**”;

- 2) ze strony Wykonawcy:

- a) dane kontaktowe:

— ...(imię i nazwisko/ nazwa), ...(adres)

— adres e-mail: ..... (*e-mail Wykonawcy*), zwany w Umowie: „**adresem e-mail Wykonawcy**”;

— telefon: ..... (*telefon Wykonawcy*), zwany w Umowie: „**telefonem Wykonawcy**”;

- b) osoby do kontaktów:

I. ... (imię i nazwisko), ... (stanowisko);

- adres e-mail: ...(*e-mail osoby do kontaktów Wykonawcy*),

- telefon: ... (*telefon osoby do kontaktów Wykonawcy*),

II. ...,

których adres/adresy e-mail i telefon/telefony zwane są w Umowie odpowiednio: „**adresem/adresami e-mail osoby/osób do kontaktów Wykonawcy**” oraz „**telefonem/telefonami osoby/osób do kontaktów Wykonawcy**”.

2. Strony mają obowiązek niezwłocznego informowania się wzajemnie o każdej zmianie danych kontaktowych oraz przedstawicieli do bieżących kontaktów na adres e-mail drugiej Strony wskazany odpowiednio w ust. 1 pkt 1 lit. a) lub ust. 1 pkt 2 lit. a). Powyższa zmiana nie wymaga aneksu do Umowy. Korespondencja wysłana na ostatnio podane dane kontaktowe Strony uznawana będzie za skutecznie doręczoną drugiej Stronie.
3. O ile Strony nie postanowią inaczej korespondencję Strony będą doręczać sobie pocztą kurierską lub listem poleconym lub pocztą elektroniczną lub z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 6 tej ustawy) lub z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 6 tej ustawy), na ostatnio podane przez Stronę dane kontaktowe lub na adresy do doręczeń elektronicznych Stron wpisane do bazy adresów elektronicznych.
4. Oświadczenie o wypowiedzeniu lub odstąpieniu od Umowy wymaga formy pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności.
5. Korespondencję wysyłąną pocztą elektroniczną uważa się za doręczoną w momencie jej wysłania.
6. Listy polecane, adresowane na ostatnio podany adres Strony, zwrócone przez pocztę lub firmę kurierską ze względu na niepodjęcie przez adresata w terminie, będą traktowane jako skutecznie doręczone z upływem czternastego dnia od dnia pierwszej próby doręczenia.
7. Pisma wysłane na adresy do doręczeń elektronicznych Stron wpisane do bazy adresów elektronicznych będą traktowane jako skutecznie doręczone w chwili wskazanej w art. 42 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.
8. Osoby do kontaktów Zamawiającego wskazane w ust. 1 pkt 1 lit. b) nie są upoważnione do składania w imieniu Zamawiającego oświadczeń woli oraz innych oświadczeń, do których stosuje się przepisy o oświadczeniach woli, chyba że działają na podstawie odrębnego pełnomocnictwa.

§ 14. Dostępność

Umowa powinna być realizowana przez Wykonawcę przy uwzględnieniu warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie, w którym odnosić się one mogą do jej przedmiotu.

§ 15. Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie mają obowiązujące przepisy prawa polskiego, w szczególności przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

2. Wszelkie zmiany treści Umowy, z zastrzeżeniem przypadków wskazanych w Umowie, wymagają zachowania formy pisemnej lub elektronicznej pod rygorem nieważności.
3. Spory powstałe w związku z wykonywaniem Umowy Strony zgodnie poddają rozstrzygnięciu sądu właściwego miejscowo ze względu na siedzibę Zamawiającego.
4. Integralną część Umowy stanowią następujące załączniki:
  - 1) **Załącznik nr 1** – Szczegółowy opis ekspertyzy,
  - 2) **Załącznik nr 2** – Wzór protokołu odbioru.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

SZCZEGÓŁOWY OPIS EKSPERTYZY

Przedmiotem Działu jest w szczególności przygotowanie ekspertyzy pod nazwą „*Analiza wybranych problemów związanych z gospodarowaniem komunalnymi osadami ściekowymi*”.

Potrzeba wykonania ekspertyzy wynika z problemów związanych z gospodarowaniem komunalnymi osadami ściekowymi, wskazanych w dokumentach strategicznych takich jak Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 (KPGO 2028) i Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) oraz zidentyfikowanych podczas przygotowywania Sprawozdania Rzeczypospolitej Polskiej z transpozycji i wdrażania dyrektywy Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie⁶, a także z przygotowań do wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 z dnia 27 listopada 2024 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (wersja przekształcona) (Tekst mający znaczenie dla EOG)⁷.

Analiza wykonana w ramach ekspertyzy będzie obejmowała:

- 1) rozwiązanie problemów z niespójnością danych dotyczących wytwarzania i jakości komunalnych osadów ściekowych, poprzez:
  - a) wskazanie propozycji sposobu określania momentu wytworzenia komunalnych osadów ściekowych stanowiących odpady w oczyszczalni ścieków,
  - b) analizę możliwości doprecyzowania zasad prowadzenia badań komunalnych osadów ściekowych poprzez rozważenie zasadności zdefiniowania pojęcia partii komunalnych osadów ściekowych oraz wprowadzenia obowiązku badania każdej wytworzonej partii,
  - c) zaproponowanie metodyk wyliczania, szacowania oraz oznaczania zawartości suchej masy komunalnych osadów ściekowych, które mogłyby zostać określone jako referencyjne,
  - d) przegląd metodyk pomiaru i szacowania oraz dostępnych informacji dotyczących zawartości mikroplastiku i PFAS w komunalnych osadach ściekowych;
- 2) przeanalizowanie dostępnych technologii przygotowania do ponownego wykorzystania, recyklingu i odzysku zasobów z komunalnych osadów ściekowych, w szczególności fosforu i azotu, z uwzględnieniem rozwiązań krajowych i lokalnych;
- 3) analizę przydatności i opłacalności termicznego przekształcania komunalnych osadów ściekowych.

Najważniejsze akty prawne dotyczące przedmiotu ekspertyzy:

- 1) Akty prawne na poziomie Unii Europejskiej:
  - a) dyrektywa Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (Dz.U. L 181 z 4.7.1986, s. 6),
  - b) dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1),

⁶ Dz. Urz. L 181, z 4.7.1986 r., str. 6

⁷ Dz.U. L 3019 z 12.12.2024, s. 1.

- c) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3),
- d) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17),
- e) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 170 z 25.6.2019, s. 1),
- f) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 z dnia 27 listopada 2024 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (wersja przekształcona) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 3019 z 12.12.2024, s. 1);

2) Krajowe akty prawne:

- a) ustawa z dnia kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze, w tym:
  - rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 24 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1860),
  - rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2023 r. poz. 1706),
- b) ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. 2024 r. poz. 105 z późn. zm.), oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze, w tym:
  - rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 sierpnia 2024 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. 2024 poz. 1261),
- c) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.), oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze, w tym:
  - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10 (Dz. U. z 2015 r. poz. 132),
  - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 23 z późn. zm.),
  - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1277),
  - rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów oraz sposobów postępowania z odpadami powstałymi w wyniku tego procesu (Dz. U. z 2016 r. poz. 108),
  - rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10),
- d) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - *Prawo wodne* (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.),
- e) uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028 (M.P. z 2023 r. poz. 702),

- f) obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (M.P. z 2023 r. poz. 503).

Niewyczerpujący słowniczek pojęć dotyczących zakresu opracowania:

- 1) zgodnie z dyrektywą 86/278/EWG:

„osad” oznacza:

- i) pozostały osad z oczyszczalni, zajmujących się oczyszczaniem ścieków z gospodarstw domowych i ścieków komunalnych oraz z innych oczyszczalni, oczyszczających ścieki o składzie zbliżonym do ścieków z gospodarstw domowych i ścieków komunalnych;
- ii) pozostały osad z szamb i innych podobnych instalacji przeznaczonych do oczyszczania ścieków;
- iii) pozostały osad z oczyszczalni innych niż te, określone w i) oraz ii);

„osad oczyszczony” oznacza: osad poddany oczyszczeniu biologicznemu, chemicznemu lub cieplnemu, długoterminowemu składowaniu lub każdemu innemu procesowi pozwalającemu znacznie zmniejszyć jego podatność na fermentację i zagrożenie dla zdrowia, wynikające z jego stosowania;

„wykorzystywanie” oznacza: rozproszczenie osadu na powierzchni gleby lub każdą inną formę zastosowania osadu na powierzchni i wewnątrz gleby;

- 2) zgodnie z dyrektywą 2008/98/WE:

„obróbka” oznacza procesy fizyczne, cieplne, chemiczne lub biologiczne, włącznie z sortowaniem, które zmieniają właściwości odpadów w celu zredukowania ich objętości lub niebezpiecznych właściwości, ułatwiają obchodzenie się z nimi lub pomagają w odzysku;

„odpady” oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany;

- 3) zgodnie z dyrektywą 2024/3019:

„osad” oznacza organiczne i nieorganiczne pozostałości powstałe w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych z oczyszczalni ścieków komunalnych, z wyłączeniem piasku, tłuszczu, innych resztek i wszelkich innych skratek i pozostałości z etapu wstępnego oczyszczania;

- 4) zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ilekroć w ustawie jest mowa o:

metodyce referencyjnej – rozumie się przez to określoną na podstawie ustawy metodę pomiarów lub badań, która może obejmować w szczególności sposób poboru próbek, sposób interpretacji uzyskanych danych, a także metodyki modelowania rozprzestrzeniania substancji oraz energii w środowisku;

powierzchni ziemi – rozumie się przez to ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntowe, z tym że:

- a) gleba – oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody glebowej, powietrza glebowego i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie,
- b) ziemia – oznacza górną warstwę litosfery, znajdującą się poniżej gleby, do głębokości oddziaływania człowieka,
- c) wody gruntowe – oznaczają wody podziemne w rozumieniu art. 16 pkt 68 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, które znajdują się w strefie nasycenia i pozostają w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem;

5) zgodnie z ustawą o odpadach, ilekroć w ustawie jest mowa o:

komunalnych osadach ściekowych – rozumie się przez to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych;

odpadach – rozumie się przez to każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany;

odzysku – rozumie się przez to jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce;

przetwarzaniu – rozumie się przez to procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;

recyklingu – rozumie się przez to odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do prac ziemnych;

składowisku odpadów – rozumie się przez to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów;

spalarni odpadów – rozumie się przez to zakład lub jego część przeznaczone do termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem lub bez odzysku wytwarzanej energii cieplnej, obejmujące instalacje i urządzenia służące do prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów wraz z oczyszczaniem gazów odlotowych i wprowadzaniem ich do powietrza, kontrolą, sterowaniem i monitorowaniem procesów oraz instalacjami związanymi z przyjmowaniem, wstępnym przetwarzaniem i magazynowaniem odpadów dostarczonych do termicznego przekształcania oraz instalacjami związanymi z magazynowaniem i przetwarzaniem substancji otrzymanych w wyniku spalania i oczyszczania gazów odlotowych; jeżeli współspalanie odpadów odbywa się w taki sposób, że głównym celem tej instalacji nie jest wytwarzanie energii ani wytwarzanie produktów materialnych, tylko termiczne przekształcenie odpadów, wówczas instalacja ta uważana jest za spalarnię odpadów;

stosowaniu komunalnych osadów ściekowych – rozumie się przez to rozprowadzanie komunalnych osadów ściekowych na powierzchni ziemi lub wprowadzanie ich do gleby;

współspalarni odpadów – rozumie się przez to zakład lub jego część, których głównym przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii lub produktów, w których wraz z paliwami są przekształcane termicznie odpady w celu odzyskania zawartej w nich energii lub w celu ich unieszkodliwiania, obejmujące instalacje i urządzenia służące do prowadzenia procesu termicznego przekształcania wraz z oczyszczaniem gazów odlotowych i wprowadzaniem ich do atmosfery, kontrolą, sterowaniem i monitorowaniem procesów, instalacjami związanymi z przyjmowaniem, wstępnym przetwarzaniem i magazynowaniem odpadów dostarczonych do termicznego przekształcania oraz instalacjami związanymi z magazynowaniem i przetwarzaniem substancji otrzymanych w wyniku spalania i oczyszczania gazów odlotowych.

6) zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu, użyte w ustawie określenia oznaczają:

nawozy – produkty przeznaczone do dostarczania roślinom składników pokarmowych lub zwiększania żyzności gleb albo zwiększania żyzności stawów rybnych, którymi są nawozy mineralne, nawozy naturalne, nawozy organiczne i nawozy organiczno-mineralne;

nawozy organiczne – niebędące produktami nawozowymi UE nawozy wyprodukowane z substancji organicznej lub z mieszanin substancji organicznych, w tym komposty, a także komposty wyprodukowane z wykorzystaniem dżdżownic;

środek poprawiający właściwości gleby – niebędące produktami nawozowymi UE substancje dodawane do gleby w celu poprawy jej właściwości lub jej parametrów chemicznych, fizycznych, fizykochemicznych lub biologicznych;

środki wspomagające uprawę roślin – środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu i podłoża do upraw;

wymagania jakościowe – zawartość składników pokarmowych w nawozie oraz jego parametry chemiczne, fizyczne i fizykochemiczne, określone w ustawie i deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten nawóz do obrotu, a w przypadku środków wspomagających uprawę roślin – deklarowane przez producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający ten środek do obrotu parametry chemiczne, fizyczne, fizykochemiczne lub biologiczne.

7) zgodnie z ustawą Prawo wodne, ilekroć w ustawie jest mowa o:

równoważnej liczbie mieszkańców – należy przez to rozumieć ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych wyrażonych jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu (BZT₅) w ilości 60 g tlenu na dobę;

Zakres pracy będzie obejmował następujące zagadnienia:

1. Wskazanie propozycji sposobu określania momentu wytworzenia komunalnych osadów ściekowych stanowiących odpady w oczyszczalni ścieków, na przykładzie przynajmniej 10 oczyszczalni ścieków komunalnych z uwzględnieniem kilku różnych najczęściej występujących w Polsce ciągów technologicznych oczyszczalni ścieków.
2. Analiza możliwości doprecyzowania zasad prowadzenia badań komunalnych osadów ściekowych poprzez rozważenie zasadności zdefiniowania pojęcia partii komunalnych osadów ściekowych oraz wprowadzenia obowiązku badania każdej wytworzonej partii, z uwzględnieniem porównania proponowanego rozwiązania z aktualnie obowiązującymi przepisami wskazującymi na obowiązek badania komunalnych osadów ściekowych z określoną częstotliwością.
3. Przeanalizowanie stosowanego w oczyszczalniach ścieków komunalnych sposobu wyliczania, szacowania lub oznaczania zawartości suchej masy komunalnych osadów ściekowych, na przykładzie przynajmniej 10 oczyszczalni ścieków komunalnych o zróżnicowanej równoważnej liczbie mieszkańców (RLM), obejmującej każdy przedział RLM⁸, w różnych województwach kraju. Na podstawie przeprowadzonej analizy zaproponowanie odpowiedniego

⁸ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie stosowania komunalnych osadów ściekowych, tj.:

- RLM do 2000,
- RLM powyżej 2000 do 10 000,
- RLM powyżej 10 000 do 100 000,
- RLM ponad 100 000.

sposobu tego wyliczenia lub oznaczenia, który mógłby zostać określony jako referencyjny. Proponowany sposób tego wyliczenia lub oznaczenia powinien zapewniać możliwie wysoką precyzję tego badania i brać pod uwagę możliwie niski jego koszt. Uzyskane w wyniku proponowanej metody dane powinny służyć prawidłowemu uzupełnianiu danych w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w sprawozdaniu o wytwarzanych odpadach oraz o gospodarowaniu odpadami, w szczególności w Dziale VII „Informacja o komunalnych osadach ściekowych”, Dziale XI „Informacja o wytworzonych odpadach” i Dziale XIII „Informacja o odpadach poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi, lub unieszkodliwieniu”.

4. Na potrzeby transpozycji dyrektywy 2024/3019 na podstawie literatury naukowej:
  - a) opisanie metody oznaczania zawartości mikroplastiku i PFAS w komunalnych osadach ściekowych, a także w miarę możliwości wskazanie ich szacunkowych kosztów,
  - b) w miarę dostępności przedstawienie danych na temat stwierdzanych w wyniku prowadzonych badań zawartości mikroplastiku i PFAS w komunalnych osadach ściekowych.
5. Na potrzeby transpozycji dyrektywy 2024/3019 opisanie technologii służących przygotowaniu do ponownego wykorzystania, recyklingowi i odzyskowi zasobów, w szczególności fosforu i azotu, z komunalnych osadów ściekowych, uwzględniając odzysk zasobów z:
  - a) komunalnych osadów ściekowych,
  - b) popiołu ze spalania komunalnych osadów ściekowych.Dodatkowo opis powinien uwzględniać porównanie tych technologii z wykorzystaniem tych zasobów w wyniku innych procesów, przykładowo:
  - pozyskiwaniem fosforu lub azotu bezpośrednio ze ścieków (np. rolnicze zastosowanie ścieków, strącanie struwitu),
  - produkcją nawozów mineralno-organicznych z wykorzystaniem bezpośrednio ustabilizowanych komunalnych osadów ściekowych.Ponadto opis ten powinien uwzględniać szacunkowe koszty inwestycyjne oraz eksploatacyjne, a także ocenę opłacalności ekonomicznej tych technologii. Porównanie efektywności i opłacalności opisywanych technologii powinno uwzględniać przynajmniej średnią zawartość azotu i fosforu w ściekach i komunalnych osadach ściekowych, a także jakość uzyskiwanych produktów i spełnianie przez nie wymagań prawnych w zakresie dopuszczania do obrotu albo stosowania jako odpadów dopuszczonych do odzysku na powierzchni ziemi. Wskazanie ilości uzyskiwanych nawozów dla wszystkich opisywanych technologii, w tym również wskazanie kosztów w przeliczeniu na 1 Mg azotu i 1 Mg fosforu.
6. Ocena potencjału i opłacalności odzysku energetycznego komunalnych osadów ściekowych we wszystkich instalacjach termicznego przekształcania odpadów Polsce, w tym monospalarniach komunalnych osadów ściekowych i cementowniach, uwzględniając nominalne moce przerobowe oraz faktyczne obciążenie tych instalacji. Analiza potrzeb w zakresie budowy nowych lub modernizacji istniejących instalacji termicznego przekształcania komunalnych osadów ściekowych, z uwzględnieniem potrzeby zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych niespełniających wymagań do ich stosowania na powierzchni ziemi lub do produkcji nawozów lub środków wspomagających uprawę roślin.

Załącznik nr 2
do Umowy nr .....
Data: .....

WZÓR
PROTOKÓŁ ODBIORU

Zgodnie z Umową z dnia.....

Wykonawca przedstawił Zamawiającemu Przedmiot Umowy pod nazwą:

.....

Zamawiający stwierdza, że:

Przedmiot Umowy – został wykonany zgodnie z Umową,

Przedmiot Umowy – nie został wykonany zgodnie z Umową,

Zamawiający:

- 1) odbiera Przedmiot Umowy - ...:
  - a) bez zastrzeżeń,
  - b) z zastrzeżeniami: .....
- 2) nie odbiera Przedmiotu Umowy - ...;

Ewentualne inne utwory powstałe w ramach wykonywania Umowy, do których Zamawiający nabywa prawa autorskie zgodnie z Umową, inne niż wymienione bezpośrednio w Umowie:

- 1) .....(nazwa utworu)..... zł brutto (słownie:.....);
- 2) ....(nazwa utworu) .....zł brutto (słownie:.....);
- 3) ....(nazwa utworu) .....zł brutto (słownie:.....).

Na tym Protokół zakończono i podpisano:

.....

WYKONAWCA

.....

ZAMAWIAJĄCY